

ความหมายและแนวทางการศึกษาความปลอดภัยสาธารณะ

ยุวดี วงศ์วีระประเสริฐ

นักวิจัยอิสระ

yuwadeesocio.tu@gmail.com

DOI: 10.14456/tujournal.2018.7

บทคัดย่อ

ผู้คนส่วนใหญ่ล้วนอยากมีชีวิตที่ดีขึ้นหรือมีคุณภาพในการดำรงชีวิตที่ดี แต่ปัญหาคือว่า พวกเขาเหล่านั้นมีสิทธิที่จะเลือกเส้นทางชีวิตของพวกเขาได้มากนักน้อยเพียงใด โดยหนึ่งในทางเลือกที่พวกเขาควรได้รับ คือ การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปลอดภัย ปราศจากภัยอันตราย ยิ่งในสังคมปัจจุบัน ที่ผู้คนมีการดำรงชีวิตที่สลับซับซ้อนมากขึ้นด้วย มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย จึงทำให้หลายคนตกอยู่ในโอกาสเหล่านี้ในการกระทำผิดในรูปแบบต่าง ๆ ที่แยบยลตามมาด้วย อย่างไรก็ตาม การศึกษาถึงความหมายของความปลอดภัยสาธารณะ ในประเทศไทยเบื้องต้น พบว่า ยังไม่มีการให้คำจำกัดความที่แน่ชัดจากหน่วยงานใดกระทำการให้ความหมาย ที่ผ่านมามีอาศัยการตีความตามนัยเชิงกฎหมายและแนวคิดอาชีววิทยา แต่ทว่า ความปลอดภัยจากอาชญากรรมเป็นภาวะในเชิงอัตวิสัยที่สัมพันธ์และแปรผันไปตามการรับรู้ ตลอดจนประสบการณ์ในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของแต่ละบุคคลด้วย

ด้วยเหตุนี้ บทความนี้มุ่งอธิบายผลการวิจัยในประเด็นความหมายของความปลอดภัยสาธารณะ รูปแบบของการเกิดอาชญากรรม มิติ/มุมมองว่าด้วยความปลอดภัยสาธารณะและอาชญากรรมในมิติต่าง ๆ ผ่านวิธีการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) ครอบคลุมทั้งงานวิจัยในไทยและต่างประเทศ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาแนวทาง/วิธีการศึกษาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับประเทศไทย

ผลการศึกษา พบว่า ความรู้สึกปลอดภัยและความรู้สึกเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการ อาทิ ลักษณะทางประชากร, ลักษณะของชุมชน, สภาพแวดล้อมโดยรอบ, เขตที่อยู่อาศัย, ลักษณะที่อยู่อาศัย, ช่องทางการรับรู้ข่าวอาชญากรรมและประสบการณ์การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม อย่างไรก็ตาม ผลจากการศึกษาทำให้พบข้อจำกัดประการสำคัญ คือ การขาดเครื่องมือในการสำรวจความหวาดกลัวอาชญากรรมที่เหมาะสมและต่อเนื่อง เพื่อวัดระดับอาชญากรรมที่มาจากพื้นที่ (Base area) ตลอดจนแนวทางการป้องกันความเสี่ยงต่ออาชญากรรมแต่ละรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น หากสามารถพัฒนาเครื่องมือสำรวจ ตลอดจนวิธีการศึกษาศึกษาที่เน้นข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อสะท้อนระดับความปลอดภัยในแต่ละพื้นที่ได้ ข้อมูลเหล่านั้นก็น่าจะนำมาซึ่งการพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการดูแลความปลอดภัยได้อย่างเหมาะสม

[วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 37 ฉบับที่ 1 ปี พ.ศ.2561]

คำสำคัญ: ความปลอดภัย, ความปลอดภัยสาธารณะ, ชุมชน

Meaning and approach to Public Safety

Yuwadee Wongweerasert

Independent Researcher

yuwadeesocio.tu@gmail.com

DOI: 10.14456/tujournal.2018.7

Abstract

Most people want a better life or a better quality of life. But the problem is that. How much do they have the right to choose their way of life? One of the options they should get is to live in a safe society. No danger in the present society. The people have to live. The more complex with modern technology. Many people have taken advantage of these opportunities in various forms of delinquent acts. However, in the study of the meaning of public safety in Thailand, it was found that there is no clear definition from any agency.

For this reason, this article aims to explain the meaning of public safety. The pattern of crime Dimensions/perspectives on public safety and crime in various dimensions through reviewing documents and research (Documentary Research) covering both Thai and foreign research. To lead to the development of a consistent and appropriate approach to Thailand.

The study found that feeling safe and feeling vulnerable to crime was associated with Many factors include demographic characteristics, community characteristics, surrounding environment, residential areas. Housing, crime scene awareness, and crime victim experience. However, the results of the study. The major limitation is the lack of tools to explore appropriate and ongoing crime fears. To measure the level of crime from the area (Base area) as well as the guideline to prevent the risk of each crime is effective, so if you can develop a survey tool. The study focused on spatial data to reflect the level of security. These data may lead to the development of a well-managed security management system.

[Thammasat Journal, Volume 37 No.1, 2018]

Keyword: Safe, Public safety, Community

บทนำ

อาชญาวิทยาเป็นปรัชญาที่กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติตัวต่อผู้กระทำความผิดโดยอาชญากรรมได้ถูกนำมาวิเคราะห์ผสมผสานกับศาสตร์อื่น ๆ อาทิ นิติศาสตร์ สังคมวิทยา เพื่อนำไปสู่การอธิบาย ค้นหาปัจจัยเชื่อมโยงระหว่างการทำผิด อันนำไปสู่การสร้างมาตรการเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรมและนำความรู้สึกลดภัยมาสู่ประชาชน

ที่ผ่านมา มีการศึกษาในโครงการออกแบบเครื่องมือและวิธีในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเรื่องความปลอดภัยสาธารณะ โดยคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เสนอต่ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (2560) ระบุถึง “การพัฒนาที่ยั่งยืน”(Sustainable Development) ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมากไม่เฉพาะการเรียนรู้จากประสบการณ์บทเรียนที่ผ่านมา ในอดีต การพัฒนาในปัจจุบันในทุกมิติทุกด้านเพื่อสนองตอบต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ยังหมายรวมถึงการเน้นไปที่อนาคตต้องมีความยั่งยืนอย่างสมดุลโดยเฉพาะความยั่งยืนทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) ในฐานะที่เป็นสถาบันเครือข่ายแผนงานสหประชาชาติด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (United Nations Crime Prevention and Criminal Justice Programme Network of Institutes หรือ PNIs) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการเก็บข้อมูลสถิติตามตัวชี้วัดการพัฒนา โดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวข้องกับหลักนิติธรรมและประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมตามเป้าหมายการพัฒนาที่ 16 (SDG16) ว่าด้วยเรื่อง สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก จากทั้งหมด 17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งกำหนดเป้าประสงค์ที่ 16.1 ว่าด้วยเรื่องความรุนแรงเฉพาะตัวชี้วัดที่ 16.1.4 สัดส่วนของประชากรที่รู้สึกปลอดภัยเมื่อเดินบริเวณที่พักอาศัยเพียงลำพัง (United Nations, 2017) ซึ่งเป็นตัวเลขที่สะท้อนให้เห็นความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของกระบวนการยุติธรรมและสามารถจัดเก็บได้โดยการสอบถามความคิดเห็น

ผลจากการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์เพื่อกำหนดเครื่องมือและระเบียบวิธีวิจัยที่เป็นมาตรฐานให้สามารถเทียบเคียงได้ในระดับระหว่างประเทศ ยืนยันแน่ชัดแล้วว่า จากวรรณกรรมที่รวบรวมมาได้ทั้งหมด 54 ชิ้นแบ่งออกเป็นวรรณกรรมไทย 14 ชิ้นและเป็นวรรณกรรมต่างประเทศ 40 ชิ้นที่ศึกษา “ความปลอดภัยสาธารณะ” (Public Safety) เป็นวรรณกรรมที่จัดทำทั้งในระดับบุคคลและหน่วยงานในสัดส่วนไม่แตกต่างกันมาก จากผลการวิเคราะห์เชิงอภิมาน (Meta-Analysis) พบว่า มีการใช้คำว่า “ความปลอดภัย (Safety)” มากที่สุด อย่างไรก็ตาม ความปลอดภัยสาธารณะเป็นคำที่มีความหมายในวงกว้างสามารถใช้ครอบคลุมทั้งในเชิงวัตถุวิสัยและอัตวิสัย (Kullberg, Nordqvist, Timpka, และ Lindqvist, 2011 และ ศรีโสภณ, 2558) เป็นที่น่าสังเกตว่า การให้ความหมายความปลอดภัยสาธารณะโดยให้ความสำคัญกับ “สภาพแวดล้อม” เป็นงานต่างประเทศทั้งหมด สอดคล้องกับการศึกษาความปลอดภัยสาธารณะที่งานศึกษาใหม่ ๆ ได้ขยายขอบเขตไปถึงความปลอดภัยในเชิงสภาพแวดล้อมอย่างมากโดยเฉพาะวรรณกรรมต่างประเทศ (Kramer, Jongeneel-Grimen, Stronks, Droomers, และ Kunst, 2015) นอกจากนี้ ลักษณะที่ใช้ใน

การกำหนดนิยาม/คำจำกัดความของคำว่า “ความปลอดภัยสาธารณะ” (Public Safety) หรือคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มักถูกใช้ในลักษณะของ “การรับรู้ (Perception)” และ “ความรู้สึก (Feeling)” ซึ่งสะท้อนให้เห็นสอดคล้องกับการกำหนดนิยาม/คำจำกัดความของวรรณกรรมส่วนใหญ่ที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยสาธารณะในเชิงอัตวิสัย (การรับรู้) และเชิงอัตวิสัย (ความรู้สึก) งานศึกษาเกือบทั้งหมดเลือกใช้วิธีวิทยาเชิงสำรวจ (Survey Research) มีเพียงบางชิ้นที่ใช้วิธีวิทยาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมักกำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษา คือ ประชาชนทั่วไปและประชาชนเฉพาะกลุ่ม จำนวนตัวอย่างที่กำหนดในการศึกษามักจะกำหนดไว้จำนวนหลักพัน เหล่านี้เป็นเพียงข้อค้นพบบางส่วน ที่สำคัญในงานศึกษาดังกล่าวมุ่งที่จะสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและกำหนดวิธีการในการศึกษา โดยเน้นไปที่ปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นต้องการศึกษา “ความปลอดภัยสาธารณะ” ขณะเดียวกันยังมุ่งเน้นการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การสร้างสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและมีความสุข

อาชญากรรมและความปลอดภัยในมุมมองทางทฤษฎี

อาชญากรรม (Crime) เป็นสิ่งที่มีและดำรงอยู่คู่กับสังคม ทุกสังคมล้วนประสบปัญหาอาชญากรรมทั้งสิ้น ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามบริบททางสังคมของแต่ละสังคมดังคำกล่าวของ อีมิล เดอร์ไคม์ นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศส (Emile Durkheim, 1970, p.1 อ้างใน พัฒนากร สูงนารถ, 2551) ที่ว่า “ไม่มีสังคมใดที่ไม่เผชิญกับปัญหาอาชญากรรม เพียงแต่รูปแบบหรือลักษณะของอาชญากรรมในแต่ละสังคมนั้นอาจจะเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันไป มิได้เป็นเช่นเดียวกันทั่วทุกแห่ง”

อาชญากรรมมีความหมายที่ต่างกันออกไป เนื่องจากแต่ละสังคมต่างมีมุมมองต่ออาชญากรรมในแต่ละมิติไม่เหมือนกัน บางครั้งในสังคมหนึ่งการกระทำหนึ่งถือเป็นการอาชญากรรม แต่ในอีกสังคมหนึ่งอาจจะมองว่าเป็นเรื่องธรรมดาไม่ใช่อาชญากรรม ซึ่งบรรดานักวิชาการหลายฝ่ายก็ตระหนักดีในปัญหาดังกล่าว ฮาร์เจน (C.A. Harjen, 1974, p.9 อ้างใน พัฒนากร สูงนารถ, 2551) นักสังคมวิทยาได้กล่าวไว้ว่า “อาชญากรรมไม่ใช่สิ่งที่เราจะทำความเข้าใจลักษณะเดียวกันได้โดยง่ายเหมือนกับเรามองเห็นว่าอะไรเป็นต้นไม้ อะไรเป็นโต๊ะ ทั้งนี้เพราะว่าอาชญากรรมเป็นแนวคิดอย่างหนึ่งที่มีความเป็นนามธรรมสูงหรือเป็นมโนภาพที่ถูกสร้างขึ้นโดยสมาชิกในสังคม อาชญากรรมมิใช่เป็นส่วนหนึ่งในความเป็นจริงที่เราประสบอยู่ แต่เป็นเรื่องของการแปลความหมายอย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่างที่เป็นไปได้ จากปรากฏการณ์หรือประสบการณ์ที่เป็นจริง ดังนั้นอาชญากรรมจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการตัดสินใจหรือการเลือกของแต่ละสังคมว่า สมควรกำหนดให้การกระทำอย่างไรเป็นอาชญากรรม”

จากปัญหาดังที่กล่าวในข้างต้นจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจคำจำกัดความหรือความหมายของคำว่า “อาชญากรรม” ซึ่งมีนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความหมายดังต่อไปนี้

ซูเทอร์แลนด์และเครสซี (Sutherland & Cressey) ได้ให้ความหมายของคำว่าอาชญากรรมไว้ว่า อาชญากรรมคือการกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญา การกระทำใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นประมาทหรือน่าลงโทษมากสักเพียงใด ไม่ว่าจะเป็นผิดศีลธรรมมากน้อยแค่ไหนหรือเลวทรามสักเพียงใดก็ตาม หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดไว้ก็ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม

เวตเตอร์และซิลเวอร์แมน (Vatter & Silverman) (อ้างใน พัฒนาการ สูงนารถ, 2551) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคำว่าอาชญากรรมว่า เป็นพฤติกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับสิ่งอื่น ๆ อีกหลายสิ่งเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากแนวประพฤติดของสังคมโดยรวม ซึ่งแนวประพฤติดังกล่าวเป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดขึ้น เพื่อให้ความส่วนใหญ่ในสังคมอยู่ในกรอบที่สังคมเห็นว่า เป็นสิ่งที่ดีงาม หากใครประพฤติเบี่ยงเบนออกไปจากรอบดังกล่าว สังคมก็จะมองเห็นและแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ออกไป ดังนั้นการพิจารณาว่าอาชญากรรมเป็นการละเมิดกฎหมายเพียงอย่างเดียว ย่อมไม่ถูกต้องนักเพราะนักกฎหมายอาจเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา สถานที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้เสมอ

อันณพ ชูบำรุง (2532, น.4) กล่าวว่า พฤติกรรมที่มีผลให้บุคคลและสังคมได้รับอันตรายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน จึงจำเป็นต้องมีการลงโทษผู้ประพฤติดเช่นนั้น โดยฝ่ายที่มีอำนาจตามกฎหมาย

จากคำจำกัดความและทัศนะในข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าอาชญากรรมในแง่สังคมวิทยา เป็นการมุ่งวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่แสดงหรือสื่อเจตนาเป็นปฏิปักษ์และภัยอันตรายต่อผลประโยชน์พื้นฐานแห่งความสงบเรียบร้อยของสังคม และมีเหตุผลเพียงพอที่รัฐจะได้นำมาพิจารณาการปฏิบัติหรือแทรกแซงเพื่อควบคุมและระงับพฤติกรรมอันเป็นภัยต่อสังคมเหล่านั้น โดยชอบธรรม สำหรับการพิจารณาปัญหาอาชญากรรมในทัศนะของสังคมวิทยา นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยบรรทัดฐานประพฤติดของบุคคล ในบางครั้งยังต้องพิจารณาถึงปัจจัยพฤติกรรมส่วนบุคคลที่สามารถควบคุมความรู้จักรับผิดชอบ เคารพปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ค่านิยมทางสังคม รวมทั้งยึดมั่นรับรู้ในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นด้วยความสมัครใจ ยิ่งไปกว่าการใช้กฎเกณฑ์ทางสังคมเป็นเงื่อนไขบังคับอันถือเป็นความประพฤติดที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีของผู้ปฏิบัติเอง เป็นองค์ประกอบอันสำคัญอาชญากรรม อย่างไรก็ตามก็เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเบื้องต้น เห็นควรจะต้องทำความเข้าใจความหมาย ตลอดจนการแบ่งประเภทอาชญากรรมก่อน เพื่อให้เห็นว่าอาชญากรรมแต่ละประเภทเป็นอย่างไร

ประเภทของอาชญากรรม

อาชญากรรมเป็นพฤติกรรมทางสังคมอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ประกอบอาชญากรรมจะกลายสภาพเป็นอาชญากรตามความหมายของกฎหมาย แต่พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดว่าเป็นอาชญากรรมนั้น มีแตกต่างกันมาก นักอาชญาวิทยาจึงได้ให้ความสนใจต่อการศึกษาระบบของอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่ออธิบายถึงประเภทพฤติกรรมของอาชญากร โดยอาศัยหลักทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ถึงความร้ายแรงของอาชญากรรมและพฤติกรรมของอาชญากร

การจำแนกประเภทของอาชญากรรมตามความหมายของกฎหมายและสังคมวิทยาแบ่งได้ 2 ประเภท

1. อาชญากรรมที่ทำผิดในตัวเอง (Mala in se) เป็นความผิดที่ถือว่าบาปและขัดต่อศีลธรรมของสังคมอย่างร้ายแรง ได้แก่ ความผิดฐานฆ่าคนตาย ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ เป็นต้น

2. อาชญากรรมที่กฎหมายบัญญัติเป็นข้อห้าม (Mala prohibita) เป็นลักษณะความผิดที่ไม่ขัดต่อศีลธรรม และผู้กระทำไม่มีความประพฤติเป็นอาชญากรรม ถ้าแม้ความผิดดังกล่าวจะขัดต่อสังคม แต่ยังไม่ถึงขั้นตอนที่จะถูกประณามว่าชั่วร้าย ได้แก่ การลักลอบขนสินค้าหนีภาษี การกักตุนสินค้า การลักลอบเข้าเมือง เป็นต้น

นอกจากนี้ในทัศนะของ คลินาร์และควินี่ (อรัญ สุวรรณบุบผา, 2518 น.53-56) ได้แบ่งประเภทของอาชญากรรมเป็น 8 ประเภท โดยพิจารณาถึงอาชีพของอาชญากรรม การสนับสนุนของกลุ่มต่อการประกอบอาชญากรรม ความตรงกันระหว่างพฤติกรรมของอาชญากรกับพฤติกรรมที่ถูกต้องตามกฎหมายและ

ปฏิกิริยาของสังคมของการประกอบอาชญากรรมที่มี 8 ประเภทมีดังนี้

1. อาชญากรรมรุนแรงที่กระทำต่อบุคคล (Violent Personal Crime) เช่น การฆาตกรรม การทำร้ายสาหัส เป็นต้น

2. อาชญากรรมที่กระทำต่อทรัพย์สินตามโอกาส (Occasional Property Crime) เช่น การลักทรัพย์รถยนต์การลักทรัพย์ในห้างสรรพสินค้า การปลอมแปลงเช็ค การทำงานทรัพย์สินสาธารณะ เป็นต้น

3. อาชญากรรมที่เกิดจากงานอาชีพ (Occupation Crime) เช่น การฉ้อโกง ยักยอก ขายสินค้าปลอม เป็นต้น

4. อาชญากรรมการเมือง (Political Crime) เช่น การก่อความไม่สงบ การก่อวินาศกรรม เป็นต้น

5. อาชญากรรมที่ทำลายระเบียบของสังคม (Public Order Crime) เช่น การเมาสุรา อาละวาด โสเภณี การติดยาเสพติด คนจรจัด เป็นต้น

6. อาชญากรรมที่ทำตามกนเป็นประเพณี (Conventional Crime) เช่น การปล้น บุกรุก เป็นต้น

7. องค์การอาชญากรรม (Organized Crime) เช่น กลุ่มการพนัน กลุ่มผู้ค้ายาเสพติด กลุ่มโสเภณี เป็นต้น

8. อาชญากรรมที่กระทำเป็นอาชีพ (Professional Crime) เช่น นักต้มตุ๋น การล้วงกระเป๋า มือปิ่นรับจ้าง เป็นต้น

นอกจากประเภทของอาชญากรรมแล้ว การให้ความหมาย/คำนิยามคำว่า ความปลอดภัยสาธารณะ ยังมีความสำคัญยิ่งกว่า เพราะการนิยามความหมายที่ชัดเจนร่วมกัน นำมาสู่การสร้างแนวทางในการป้องกันภัยได้อย่างดี โดยดังที่กล่าวข้างต้นว่า ที่ผ่านมามีการนิยามที่ชัดเจนตลอดจนแปรผันไปตามแนวคิดต่าง ๆ โดยผู้วิจัยขอหยิบยกตัวอย่างให้ความหมายในมุมมองที่หลากหลาย ดังนี้

ความปลอดภัยสาธารณะในมุมมองที่หลากหลาย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะสาธนะถูกพิจารณาผ่าน 2 แบบ คือ ความปลอดภัยอาชญากรรมในมุมมองที่เป็นวัตถุวิสัย (Objective Condition) เป็นเรื่องของการอธิบายถึงรูปแบบการจัดการภัยอาชญากรรม แนวทางในการจัดการปัญหาโดยมีความเป็นรูปธรรม ปรากฏให้เห็นได้ จากนโยบาย กฎหมาย การจัดการพื้นที่ การทำแนวป้องกัน เป็นต้น โดยจะไม่มีมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกหรือความนึกคิดใด อาทิ ชุมชนแห่งหนึ่ง มีที่อยู่อาศัยในลักษณะอาคารพาณิชย์อยู่มากและพบว่าเกิดอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ชุมชนจึงค้นหาแนวทางในการจัดการปัญหาโดยการหาข้อตร่วมของผู้อยู่อาศัย มีคณะกรรมการชุมชนและจัดการพื้นที่ชุมชนร่วมกัน เป็นต้น แต่ทว่าอีกรูปแบบหนึ่ง คือ ความปลอดภัยในมุมมองที่เป็นอัตวิสัย (Subjective) ผ่านความรู้สึก / ความเห็นที่สัมพันธ์โดยตรงกับประสบการณ์และการรับรู้ผ่านองค์ประกอบและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ดังนั้น สภาพแวดล้อมของชุมชนที่สามารถมองเห็นได้ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น จึงเป็นปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณาประกอบกันกับความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกผ่านพฤติกรรม บุคลิกภาพ สีน้าท่าทาง เพื่อการศึกษาเรื่องความปลอดภัยสาธารณะถูกมองอย่างครบถ้วน

นอกจากคำว่า “ความปลอดภัย” หรือ “ความรู้สึกปลอดภัย” จากงานศึกษาข้างต้นแล้วยังพบคำที่ใช้ในการศึกษาที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ความปลอดภัยสาธารณะ (Public Safety) ความปลอดภัยทางสังคม (Social Safety) หรือความมั่นคงทางสังคม (Social Security) หรือคำในทางกลับกัน เช่น ความรู้สึกกลัวหรือความหวาดกลัวต่ออาชญากรรม (Fear of Crime) ความรู้สึกไม่ปลอดภัย (Feel Insecure) เป็นต้น ซึ่งมีความจำเป็นต้องศึกษาเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง “ความปลอดภัย” ให้ครอบคลุมและใช้ในการทำความเข้าใจโดยพิจารณาจากบริบทของการนิยามคำจำกัดความที่ใช้ การตั้งคำถามเพื่อใช้ในการวัดความปลอดภัยทั้งที่เป็นวัตถุวิสัยและอัตวิสัย เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการให้ข้อเสนอแนะในการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนศึกษาถึงวิธีการที่ใช้ในการสำรวจของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานอิสระที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูลเพื่อสะท้อนให้เห็นตามที่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้กำหนดไว้ในเป้าหมายที่ 16 เฉพาะตัวชี้วัดที่ 16.1.4 สัดส่วนของประชากรที่รู้สึกปลอดภัยเมื่อเดินบริเวณที่พิกอาศัยเพียงลำพัง (United Nations, 2017) ก่อนจะให้ข้อเสนอแนะต่อการสำรวจของประเทศไทยต่อไป

อย่างไรก็ดี ความปลอดภัยสาธารณะ ยังคงต้องศึกษาควบคู่ไปกับเรื่องอาชญากรรมด้วย ซึ่งจากการศึกษา พบว่า มีการให้ความหมายของคำว่าอาชญากรรมไว้หลายมิติ ดังนี้

1. อาชญากรรมในแง่ของนักกฎหมาย ได้แก่ การกระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ อันเป็นปฏิปักษ์ต่อบทบัญญัติหรือข้อห้ามแห่งกฎหมายมหาชน ซึ่งสาระสำคัญแห่งการตีความหมายของปฏิปักษ์ต่อบทบัญญัติ หรือข้อห้ามแห่งกฎหมายมหาชน ซึ่งสาระสำคัญแห่งการตีความหมายของอาชญากรรมตามความหมาย ในมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งบัญญัติว่าบุคคลจะต้องรับโทษทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ขณะนั้นบัญญัติไว้ในกฎหมาย ถ้าตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไปให้ผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดและได้มีคำพิพากษา ถึงที่สุด ให้ลงโทษแล้วก็ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้นถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลง จากบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กฎหมายให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะได้มีการพิสูจน์ความคิดโดยกระบวนการพิจารณาของศาลตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

2. อาชญากรรมในแง่ชีววิทยา จิตวิทยาและจิตแพทย์ เห็นว่า อาชญากรรมเป็นผลเสียเนื่องมาจากความแตกต่างในโครงสร้างทางสรีรวิทยาและกรรมพันธุ์ รวมตลอดถึงความบกพร่องในทางความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของครอบครัว ความพิการ โรคภัยไข้เจ็บ ยาเสพติดให้โทษ โรคพิษสุราเรื้อรัง สติปัญญา การศึกษา แรงจูงใจ อารมณ์ บุคลิกภาพ สัญชาติญาณ เพศ อายุและความเจริญเติบโตทางร่างกาย ฉะนั้น วิธีปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในลักษณะนี้จึงมุ่งไปในด้านใช้หลักจิตวิทยาว่าด้วยอาชญากรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยมุ่งเน้นใช้หลักสังคมวิทยา จิตวิทยา จิตแพทย์สมัยใหม่ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลและการบำบัดทางจิตเป็นกลุ่มเป็นส่วนใหญ่

3. อาชญากรรมในแง่ นักอาชญากรรมวิทยาเป็นการมุ่งพิจารณาถึงปรากฏการณ์อาชญากรรมและพฤติกรรมของอาชญากรในลักษณะสหวิทยาการ ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกฎหมายสังคมวิทยา มานุษยวิทยา จิตวิทยา จิตแพทย์และสังคมศาสตร์แขนงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอย่างใกล้ชิดและมุ่งความสนใจศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสภาพปัญหา พฤติการณ์ของผู้กระทำผิดธรรมดาจิตผิดปกติ สติอาชญากรรม การวิจัยของอาชญากรรม ผลสะท้อนความเสียหายของอาชญากรรมต่อสังคม องค์กรอาชญากรรมต่อสังคม องค์กรอาชญากรรม วิทยาการว่าด้วยผู้ถูกทำร้ายอาชญากรรมเปรียบเทียบการจัดระบบบริหารและการประสานงานในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม รวมตลอดถึงทัศนคติความรู้สึกร่วมกันของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ศาลและราชทัณฑ์ การคุ้มครองป้องกันความเป็นธรรมกับสิทธิมนุษยชนและแนวทางการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม

4. อาชญากรรมในแง่สังคมวิทยาสังคม

1) อาชญากรรมเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับสังคมทุกสังคม เป็นปัญหาสังคมที่สำคัญคุกคามความสงบสุขของประชาชนและเป็นภัยต่อสังคม ทำลายชีวิตและทรัพย์สิน แสดงถึงความไม่สมบูรณ์และความบกพร่องของระเบียบสังคม

2) การศึกษาอาชญากรรมในแวดวงสังคมวิทยาจะเป็นการศึกษาถึง พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนของบุคคลต่อสังคม วิเคราะห์หาสาเหตุแห่งความขัดแย้ง

3) ในอดีตปัญหาอาชญากรรมยังไม่เกิดมีมากนัก เนื่องจากว่าสังคมแบบเดิมเป็นสังคมที่มีจารีตประเพณี กำหนดไว้แน่นอน ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามแบบแผนการดำเนินชีวิตวัฒนธรรมและสังคมของตนอย่างเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืนจะเป็นที่รังเกียจของสังคม

4) พฤติกรรมของคนเราจะแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม แต่จะมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการกระทำบางอย่างที่เห็นว่า ดีและสมควรให้ปฏิบัติ ถ้าใครไม่ปฏิบัติตามก็ไม่เสียหาย ในสังคมที่เจริญก้าวหน้า มีมิติต่างๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่ต้องการให้สมาชิกของสังคมปฏิบัติจะออกมาในรูปบทบัญญัติทางกฎหมาย ผู้ใดทำให้สังคมปราศจากความปกติสุขกระทบกระเทือนสวัสดิภาพและสิทธิของผู้อื่น ผู้นั้นก็ต้องได้รับโทษ

การให้ความหมายข้างต้น นำไปสู่การสะท้อนแนวทางการศึกษาความปลอดภัยที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

แนวทางการศึกษาความปลอดภัยจากอาชญากรรมในมิติต่างประเทศ

ความสำคัญของความปลอดภัยสาธารณะว่าตามกรอบ Sustainable Development Goals ขององค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี โดยประกอบไปด้วย 17 เป้าหมายคือ (UNODC, 2015)

เป้าหมายที่ 1 จัดความยากจนในทุกรูปแบบ ทุกที่

เป้าหมายที่ 2 จัดความหิวโหย บรรลุเป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้นและส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

เป้าหมายที่ 3 ทำให้แน่ใจถึงการมีสุขภาพะในการดำรงชีวิตและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ

เป้าหมายที่ 4 ทำให้แน่ใจถึงการได้รับการศึกษาที่ได้คุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงและส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน

เป้าหมายที่ 5 บรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ และเสริมสร้างพลังให้แก่สตรีและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ 6 ทำให้แน่ใจว่าเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลได้รับการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 7 ทำให้แน่ใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานที่ทันสมัย ยั่งยืน เชื่อถือได้ ตามกำลังซื้อของตน

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ส่งเสริมศักยภาพการมีงานทำและการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนและทั่วถึงและสนับสนุนนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 10 ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน

เป้าหมายที่ 12 ทำให้แน่ใจถึงการมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13 ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 15 พืชพันธุ์ ปุ๋ยและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศทั้งน้ำและป่าไม้

เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึงของส่วนรวม มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 17 เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผลและสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความ

โดยตามกรอบเป้าประสงค์ที่ 16 หลักนิติธรรมและประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม (Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institution at all level) โดยหมายความว่า สนับสนุน ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนพร้อมให้การเข้าถึงความยุติธรรมเป็นเรื่องสำหรับทุกคนและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพในทุกระดับนั้นแสดงให้เห็นว่า ความยุติธรรม เป็นเรื่องที่ประชาชนทุกคนมีสิทธิเข้าถึงและต้องได้รับการปกป้องจากรัฐอย่างเท่าเทียม เช่นเดียวกับความปลอดภัยที่เมื่อประชาชนอยู่ในประเทศไทย ก็ต้องได้รับการอำนวยความสะดวกอย่างเท่าเทียมเมื่อร้องขอ/ยื่นเรื่องต่อเจ้าหน้าที่รัฐ

นอกจากนั้น หากพิจารณาในเป้าหมายที่ 1 คือ End poverty in all its forms everywhere หรือ การยุติความยากจนในทุกพื้นที่ ปัจจุบันมีการแสดงข้อมูลว่า ในปี ค.ศ.1999 มีประชาชนทั่วโลกอยู่ในภาวะยากจนจำนวนมากถึง 1.7 พันล้านคน ซึ่งเมื่อปี ค.ศ.2013 มีประชากรที่อยู่ในภาวะยากจนลดลงอยู่ที่ 767 พันล้านคน และมีสัดส่วนของประชากรในกลุ่มเปราะบางที่ครอบคลุมที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม (proportion of vulnerable populations covered by social protection systems) พบว่า ในภาพรวม กลุ่มคนเหล่านี้ยังมีสัดส่วนของการได้รับการคุ้มครองในระดับต่ำอยู่ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าพิจารณาร่วมกัน

เมื่อมาพิจารณาถึงกรอบเป้าหมายที่ 16 การสนับสนุน ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนพร้อมให้การเข้าถึงความยุติธรรมเป็นเรื่องสำหรับทุกคนและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพในทุกระดับ พบว่า ยังมีกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะกลุ่มผู้หญิงและเด็กทั่วโลกในปี ค.ศ. 2014 เกือบร้อยละ 70 ที่ยังประสบปัญหาการค้ามนุษย์และไม่เพียงเท่านั้น เกือบ 1 ใน 3 คนถูกคุมขังโดยไม่ได้รับความพยายามในการคุ้มครองและถูกตัดสินจำคุกสำหรับความผิดทางอาญา ในปี ค.ศ.2013-2015

ฉะนั้น จะเห็นได้ว่าโครงการวิจัยครั้งนี้ ไม่เพียงจะได้ผลลัพธ์จากการเก็บข้อมูลการสำรวจความปลอดภัยสาธารณะของประชาชน จะนำมาซึ่งการตอบโจทย์การพัฒนาอย่างยั่งยืนตามเป้าหมายการพัฒนาของ SDG อย่างไรบ้าง ซึ่งในส่วนของอัตราการเกิดอาชญากรรม เมื่อพิจารณาตัวเลขสถิติจากทั่วโลก พบว่า มีตัวเลขที่ประมาณการได้ในปี ค.ศ.2014 ราว 4.6 - 6.8 ต่อประชากร 100,000 คน และตัวเลขยังปรากฏให้เห็นว่า อัตราการเกิดอาชญากรรมได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแถบละตินอเมริกาและกลุ่มแคริบเบียนด้วย

อีกทั้งยังปรากฏสัดส่วนของเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายที่ถูกค้ามนุษย์ทั่วโลกในปี ค.ศ.2004 - 2014 พบว่า เด็กผู้หญิงยังคงมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการค้ามนุษย์มากกว่าเด็กผู้ชาย

ดังนั้น เมื่อมาพิจารณาถึงเครื่องมือและข้อคำถามที่ใช้ในการสำรวจพบว่า KCVS มีการสอบถามถึงความปลอดภัยด้วยคำถามว่า “Fear when I walk alone at night around the area I live” คุณรู้สึกหวาดกลัวหรือไม่หากต้องเดินคนเดียวละแวกบ้านในเวลากลางคืน โดยมีมาตรวัด 5 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมาของประเทศไทย พบว่า ยังไม่มีหน่วยงานใดที่สอบถามในประเด็นนี้ด้วยคำถามนี้ แต่กลับวัดระดับความกลัวจากการประเมินสถิติอาชญากรรม

จะเห็นได้ว่า ในระดับนานาชาติ ICCS ช่วยเพิ่มความสามารถในการเปรียบเทียบข้อมูลอาชญากรรมระหว่างประเทศ แนวความคิดและคำจำกัดความที่เป็นมาตรฐานช่วยให้การเก็บรวบรวม วิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปอย่างเป็นระบบและตอบสนองต่อความต้องการในการวิจัยเชิงลึกและการวิเคราะห์อาชญากรรมข้ามชาติ ในระดับประเทศ ICCS สามารถใช้เป็นแบบจำลองในการจัดโครงสร้างและจัดระเบียบข้อมูลทางสถิติที่มักจะมีผลิตได้ตามหมวดกฎหมายมากกว่าการวิเคราะห์ นอกจากนี้ ICCS สามารถประสานข้อมูลระหว่างสถาบันยุติธรรมทางอาญาในประเทศ (ตำรวจ การฟ้องร้องศาล เรือนจำ) และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ (บันทึกการบริหารและการสำรวจทางสถิติ) ในทำนอง

เดียวกัน ICCS สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างมาตรฐานข้อมูลจากข้อมูลย่อย - ข้อมูลระดับประเทศที่อาจมีระบบสถิติหรือกรอบกฎหมายที่แตกต่างกัน

แม้ว่าปัจจัยบางอย่าง เช่น "อันตราย" และ "ความผิดพลาด" อาจเกี่ยวข้องกับความผิดพลาดทางอาญา แต่ก็ไม่สามารถนิยามได้ทั้งหมด นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำในแนวทางและแหล่งที่มาที่ใช้ในการจัดตั้งกฎหมายอาญาตามประเทศต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถสร้างคำจำกัดความที่สอดคล้องและครบถ้วนเกี่ยวกับอาชญากรรม และตัวหารร่วมของสิ่งที่ก่อให้เกิด "อาชญากรรม" คือว่าประกอบด้วยพฤติกรรมที่กำหนดไว้ว่าเป็นความผิดพลาดทางอาญาและมีโทษตามกฎหมาย ความผิดที่ระบุว่าเป็นความผิดพลาดทางอาญามีการกำหนดขึ้นโดยระบบกฎหมายของแต่ละประเทศและการจัดทำอาชญากรรม (รหัสทางอาญา รหัสทางอาญา ฯลฯ) ดังนั้น การพิจารณาอาชญากรรมด้วย ICCS จึงเป็นความมุ่งหวังที่จะให้เกิดผลจากการฝ่าฝืนหรือการละเมิดข้อจำกัดในพฤติกรรมของมนุษย์ตามที่กำหนดโดยกฎหมายอาญาของประเทศนั้น ไม่ว่าจะเป็นการกระทำความผิดอาญาที่เกิดจากบุคคล นิติบุคคลหรือสถาบันที่ผู้รับผิดชอบต่อพฤติกรรมทางอาญาที่มีปัญหา

ในแง่ของการนำมาใช้ประโยชน์ ระบุว่า ความผิดพลาดทางอาญาสามารถมองเห็นและจำแนกได้จากหลายแง่มุม คือ ผลกระทบต่อผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ วิธีที่ได้กระทำผิด จรรยาบรรณผู้กระทำความผิดและความรุนแรงของการกระทำผิด แรงจูงใจที่กระทำผิด โดยการจำแนกเหล่านี้แทบจะไม่ปรากฏการคัดแยกประเภท แต่ก็มีอีกส่วนที่ถูกคัดแยกและให้ประเภทไว้ ซึ่งในความเป็นจริง ข้อมูลที่ผลิตขึ้นควรมีข้อมูลที่สามารถเข้าใจได้ง่ายและใช้เมื่อมีการพัฒนานโยบายป้องกันอาชญากรรมและนโยบายความยุติธรรมทางอาญา โดยในการสร้างการจำแนกประเภทความสำคัญจะเป็นไปตามเกณฑ์ที่มีความเกี่ยวข้องโดยเฉพาะจากมุมมองด้านนโยบาย ตัวอย่างเช่นข้อมูลที่จัดตามแนว ICCS ควรให้คำตอบสำหรับคำถามเกี่ยวกับแนวโน้มและการเปรียบเทียบเกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีการกระทำความผิดหรืออาชญากรรมทางเพศหรือในโครงสร้างที่ซับซ้อน เช่น อาชญากรรมทางการเงินหรือความผิดที่กระทำโดยกลุ่มอาชญากรรมที่มีการจัดระเบียบ มีเกณฑ์มากมายที่ใช้ในการสร้างโครงสร้างลำดับชั้นของ ICCS ในการสร้างหมวดหมู่ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการข้อมูลที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกณฑ์ต่อไปนี้ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างหมวดหมู่ของ ICCS:

- ขอบเขตด้านกฎหมาย / นโยบาย / สถานการณ์
- เป้าหมายของการกระทำ / เหตุการณ์
- ความรุนแรงของการกระทำ / เหตุการณ์
- กฎเกณฑ์ของการกระทำ / เหตุการณ์เกิดขึ้น

หน่วยการจำแนกประเภทที่ 14 ของ ICCS ระบุถึงการกระทำที่ก่อให้เกิดความผิดพลาดทางอาญา คำอธิบายของความผิดพลาดทางอาญามีให้ในแง่ของพฤติกรรมที่แสดงโดยผู้กระทำความผิด (s) ของอาชญากรรม พฤติกรรมส่วนใหญ่ในกรณีส่วนใหญ่เพียงพอที่จะกำหนดความผิดตามวัตถุประสงค์/หมวดหมู่ของ ICCS ได้ ในขณะที่บางกรณีต้องมีการพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ความตั้งใจ (สถานะของจิตใจ) ของผู้กระทำความผิดหรือสภาพ / สถานะของผู้เสียหาย (ตัวอย่างเช่นไม่ว่าเขา / เธอเป็นผู้เยาว์) และอื่น ๆ

นอกจากนั้น การกำหนดและจำแนกประเภทของเหตุการณ์อาชญากรรม ยังมีอีกหลักสำคัญของการจัดหมวดหมู่ของอาชญากรรม ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อกำหนดความผิดทางอาญาทุกประเภทตามเกณฑ์ต่าง ๆ (ระบุในหัวข้อ "เกณฑ์" ใช้ในการสร้าง ICCS ") รวมทั้ง ICCS ยังระบุถึงคุณลักษณะเพิ่มเติมของเหตุการณ์อาชญากรรมร่วมด้วย โดยมองว่า แม้ว่าจะไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการก่ออาชญากรรม แต่ก็เป็นส่วนสำคัญต่อการใช้ในเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้น เช่น ลักษณะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อที่ผู้กระทำผิดเลือก เป็นต้น

นอกเหนือจากการจำแนกประเภทของความผิดทางอาญาแล้ว ICCS ยังสามารถใช้ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น การจับกุม การฟ้องร้อง การลงโทษและการจำคุก ทั้งที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ ถ้าใช้แหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอย่างสม่ำเสมอ ICCS สามารถวัดกระแสและการเชื่อมโยงระหว่างขั้นตอนต่างๆของระบบยุติธรรมทางอาญาได้ ตัวอย่างเช่น ถ้า ICCS ถูกนำไปใช้ในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาการเชื่อมโยงสามารถทำได้ระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับความผิดที่กำหนด (ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลการบริหารหรือจากการสำรวจความเสียหาย) จำนวนการจับกุมตัวผู้กระทำผิดประเภทเดียวกันและลำดับการฟ้องร้องความเชื่อมั่นและผู้ต้องขังที่กระทำความผิดประเภทเดียวกันได้

สรุป

จากการศึกษาทบทวนแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนมุมมองที่เกี่ยวข้องกับการนิยามความปลอดภัยสาธารณะและอาชญากรรม อันเป็นสิ่งที่สัมพันธ์ต่อกันและกันทั้งในเชิงอัตวิสัยและวัตถุวิสัยพบว่า ปัญหาที่พบในเรื่องการแก้ไขปัญหาความปลอดภัยของประชาชน คือ การขาดข้อมูลการสำรวจความรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกปลอดภัยเมื่อต้องอยู่คนเดียว/เดินทางคนเดียวตามลำพังอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลนับเป็นส่วนสำคัญอย่างมากที่ทำให้ประชาชนได้สะท้อนความรู้สึกปลอดภัยในขณะที่ดำรงชีวิตในชุมชน ทำอย่างไรที่จะให้ประชาชนได้สะท้อนความรู้สึกเสี่ยงภัยตลอดจนประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรมได้นับเป็นสิ่งที่ท้าทายอย่างมาก และอาจเป็นไปได้ว่าข้อมูลที่ถูกละทิ้งจากประชาชนในพื้นที่จริงอย่างเป็นระบบมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจะนำมาซึ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปัญหาที่พบเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยของประชาชนและประชาชนเฉพาะกลุ่มที่เป็นกลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาเป็นหลัก เมื่อนำวรรณกรรมต่าง ๆ ที่รวบรวมมาได้เปรียบเทียบกับตัวชี้วัดที่ 16.1.4 ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ได้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความครั้งนี้จะนำไปสู่การต่อยอดความรู้ในทางวิชาการในเรื่องความปลอดภัยสาธารณะได้ พร้อมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องจะเห็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาและวิธีการสำรวจความปลอดภัยสาธารณะที่เหมาะสมและสะท้อนความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมและความรู้สึกเสี่ยงภัยของประชาชนได้ ทั้งนี้ ควรต้องอาศัยการสำรวจอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นระดับความเปลี่ยนแปลงพร้อมสะท้อนปัจจัยที่มีผลต่อระดับความกลัวอาชญากรรมแต่ละรูปแบบที่อาจแตกต่างกันในแต่ละปี โดยผลการสำรวจที่เกิดขึ้นควรต้องเผยแพร่สู่สาธารณะเพื่อกระตุ้นความสำคัญต่อการให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- อรัญ สุวรรณบุบผา. (2518). *หลักอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อรรถพร ชูบำรุง. (2527). *ทฤษฎีอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2532). *อาชญาวิทยาและอาชญากรรม*. ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ สถานที่พิมพ์ : กรุงเทพฯ.
- พัฒนากร สูงนารถ. (2551). *มาตรการป้องกันอาชญากรรมบนสะพานลอยในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารงานยุติธรรม, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- รณภพ พรอรุณ. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเศรษฐกิจกับอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา*. (ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- กองวิจัยและพัฒนา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ม.ป.ป.). *รายงานการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม*.
- ณัฏฐดา พิษิตบัญชาการ (2533). *ปัญหาสังคม (Social Problems)*. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ศศิภาญจน์ ศรีโสภณ. (2558). *ความปลอดภัยและความรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมในสภาพแวดล้อมชุมชนอยู่อาศัยย่านเก่าเขตพระนคร กรุงเทพฯ กรณีศึกษา ชุมชนตรอกศิลป์-ตรอกตีดิน*. วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-เมษายน.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2555). *พลิกแก้แค้นอาชญากรรม*. (ออนไลน์). สืบค้น 4 มกราคม 2555, จาก <http://www.thairath.co.th/content/region/315771>
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง. *ผลกระทบของปัญหาอาชญากรรม*. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สืบค้น 5 มกราคม 2555, จาก www.polsci.chula.ac.th/sumonthip/crime-effect.doc
- อุทิศ สุภาพ. (2560). *มาตรการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ในเชิงปรัชญาอาชญาวิทยา*. สืบค้น 18 ตุลาคม 2560, จาก <https://www.matichon.co.th/news/697297>
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง. (2556). *ปัญหาอาชญากรรมในสังคมไทย*. สืบค้น 12 กันยายน 2556, จาก http://uthenkamsopa2535.blogspot.com/2013/09/blog-post_6599.html

ภาษาอังกฤษ

Nilsen P. What makes community based injury prevention work? In search of evidence of effectiveness. *Inj Prev* 2004. 8-74. Google Scholar, Crossref, Medline.

Sutherland, E. H. (1960). *Principles of criminology*. Chicago: Lippincott.

UNODC. (2015). *International classification of crime for statistical purposes (ICCS) version 1.0*